Lapin liiton talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2028-2029

LLHall 9.9.2026 § 105

Valmistelija

Viraston strategiset painopisteet 2027–2029

Lapin liiton virastostrategia 2023–2025 on laadittu vuoden 2023 aikana ja valtuusto on käsitellyt sen 11.12.2023 § 17 osana toimintasuunnitelmaa. Virastostrategian päivittämisen tarpeen arviointi on tullut ajankohtaiseksi mm. Lappi-sopimuksen päivityksen jälkeen. Lapin liiton johtoryhmä yhdessä henkilöstön kanssa on työstänyt asiaa ja todennut virastostrategian olevan edelleen ajankohtainen pienin sanoituksellisin muutoksin. Toisaalta strategiasta johdetut strategiset painopisteet 2027-2029 tulee päivittää. Lapin liiton virasto on johtoryhmän valmistelun pohjalta työstänyt painopisteitä henkilöstöpäivillä 20.-21.8.2026. Johtoryhmä on 31.8.2026 edelleen valmistellut hallitukselle esitettävän luonnoksen painopisteistä.

Lapin liiton hallitus käy painopisteistä evästyskeskustelun. Virasto laatii toimintasuunnitelman perustuen valmistelluihin strategisiin painopisteisiin. Strategiset painopisteet 2027–2029 hyväksytään myöhemmin maakuntavaltuustossa osana toimintasuunnitelman ja talousarvion hyväksymistä.

Talousarvion suunnittelukehykset

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Kuntayhtymästä on soveltuvin osin voimassa, mitä kunnasta säädetään.

Lapin liiton perussopimuksen 26 §:n mukaan taloussuunnitelmaa valmisteltaessa jäsenkunnille on varattava tilaisuus esityksen tekemiseen Lapin liiton toiminnan kehittämiseksi. Seuraavan kalenterivuoden alustava talousarvio ja -suunnitelma on toimitettava jäsenkunnille 15.11. päivään mennessä ja hyväksytty talousarvio ja -suunnitelma vuoden loppuun mennessä.

Tilikauden aikana hyväksyttävien talousarviomuutosten on perustuttava määrärahojen, tuloerien sekä tavoitteiden osalta toiminnan tai palvelujen käytön taikka talouden yleisten perusteiden tilikauden aikana jo tapahtuneisiin tai arvioitaviin muutoksiin. Muutokset talousarvioon on hyväksyttävä talousarviovuoden aikana.

Lapin liiton hallintosäännön 55 §:n mukaan maakuntahallitus hyväksyy suunnittelukehykset ja talousarvion laadintaohjeet. Maakuntavaltuusto hyväksyy talousarviossa sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Maakuntavaltuusto antaa talousarvion noudattamista koskevat määräykset, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat muita toimielimiä ja toimistoa.

Lapin liiton vuoden 2027 talousarvion ja taloussuunnitelman 2028–2029 laadintaohjeessa on määritelty talousarvion ja -suunnitelman rakenne, laatimisaikataulu, ohjeet määrärahojen ja tuloerien laskennasta, sisäiset ja laskennalliset erät sekä menojen ja tulojen laskenta.

Vuoden 2027 menokehykseen kohdistuu jälleen korotuspaineita kunta-alan sopimusten mukaisista palkankorotuksista. Palkankorotusten laskennallinen vaikutus on 110 000 euroa. Lisäksi luottamushenkilöhallinnon kasvaneiden kustannusten osalta esitetään korotusta 10 000 euroa. Muut Lapin liiton toimintaan kohdistuvat korotuspaineet kuten kansainvälisten tehtävien ja ostopalvelujen tarpeen kasvu sekä yleinen kustannustason nousu pyritään aikaisempien vuosien tapaan kattamaan sopeuttamistoimilla.

Kokonaisuutena kuntaosuuksiin esitetään 120 000 € eli 4 prosentin korotusta vuodelle 2027.

Tarkemmat perustelut ja alustavat muutokset kuntien maksuosuuksiin on esitetty liitteessä.

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Takkula Hannu Lapin liitto

Päätösesitys Maakuntahallitus

- käy evästyskeskustelun viraston strategisista painopisteistä 2027–2029,
- hyväksyy liitteen mukaiset suunnittelukehykset ja talousarvion laadintaohjeet sekä
- päättää korottaa talousarvion rahoituskehystä 4 prosentilla kuntalaskutuksen osalta.

Päätös Maakuntahallitus

- Kävi keskustelun viraston strategisista painopisteistä 2027-2029,
- hyväksyi liitteen mukaiset suunnittelukehykset ja talousarvion laadintaohjeet sekä
- päätti korottaa talousarvion rahoituskehystä 110 000 € kuntalaskutuksen osalta.

Tiedoksi Lapin kunnat

LLHall 11.11.2026
238/02.02.00/2026

Valmistelija Pulkamo Kirsi Lapin liitto

Kuntalain 110 §:n mukaan yhtymävaltuusto hyväksyy Lapin liiton kuntayhtymälle seuraavaksi vuodeksi talousarvion sekä taloussuunnitelman kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään Lapin liiton toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet tulevalle toimintavuodelle.

Lapin liiton hallintosäännön 55 §:n mukaan maakuntahallitus hyväksyy suunnittelukehykset ja talousarvion laadintaohjeet. Lapin liiton hallitus on hyväksynyt kokouksessaan LLHall 9.9.2026 § 105 vuoden 2027 suunnittelukehykset ja talousarvion laadintaohjeet. Lapin liitossa on jatkettu vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2028-2029 toiminnan ja talouden suunnittelua virkavalmisteluna maakuntahallituksen evästysten pohjalta.

Hallintosäännön 56 §:n mukaan maakuntahallitus antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita talousarvion täytäntöönpanosta. Hallintosäännön mukaan maakuntajohtaja hyväksyy talousarvioon perustuvan käyttösuunnitelman.

Lapin liiton perussopimuksen 30 §:n mukaan jäsenkunnan maksuosuus suoritetaan varainhoitovuoden aikana maakuntavaltuuston määräämissä erissä ja määrääminä aikoina. Arvio maksuosuuksista perustuu Verohallinnon 12.10.2026 julkaisemiin

ennakkotietoihin. Lopulliset maksuosuudet päivitetään valtuuston kokouksen esityslistalle.

Talousarvio 2027:

Lapin liiton vuoden 2027 budjetiksi esitetään 4 045 756 €, josta kuntarahoituksen osuus on 3 094 252 €.

Muut tuotot muodostuvat FEM2027 tuotoista, työterveyshuollon korvauksesta, autopaikkojen vuokratuotoista, sisäisistä palvelumaksuista sekä muutamien alueen organisaatioiden rahoituksesta Brysselissä sijaitsevan Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimiston ylläpitoon.

Henkilöstökulut ovat talousarviovuonna 2 099 022 €, palvelujen ostot 1 603 716 € ja vuokra- ym. kustannukset 343 018 €.

Vuoden 2027 talousarviossa kuntien rahoitusosuuksiin esitetään yhteensä 83 500 euron korotusta.

Korotustarve aiheutuu kunta-alan sopimuksen mukaisista palkankorotuksista sekä maakuntajohtajan palkan tarkistamisesta, jonka maakuntahallitus hyväksyi 19.10.2026 § 135. Korotus vastaa noin 2,06 prosentin kasvua talousarvion henkilöstömenoissa. Kuntien rahoitusosuuksien korotukseksi esitetään 2,77 prosenttia.

Talousarvion valmistelun alkuvaiheessa palkankorotuksista aiheutuvaksi lisärahoitustarpeeksi arvioitiin 110 000 euroa. Lapin liiton hallitus hyväksyi korotuksen rahoituskehyksen valmistelun pohjaksi kokouksessaan 9.9.2026 § 105. Rahoituskehyksen korotus kohdennettiin hallituksen päätöksellä kunta-alan sopimuskorotuksista aiheutuvaan palkkakustannusten nousuun. Muut korotustarpeet (ml. luottamushenkilöhallinnon kasvaneet kustannukset) hallitus päätti katettavaksi nykyisellä rahoituskehyksellä. Talousarvion tarkemman valmistelun yhteydessä kustannusvaikutukset ovat täsmentyneet, ja lopulliseksi korotustarpeeksi on muodostunut 83 500 euroa.

Muut talousarvion valmistelussa tunnistetut kustannusten noususta ja toiminnan tarpeista aiheutuvat korotuspaineet on hallituksen linjauksen mukaisesti katettu sopeuttamalla toimintoja ja kohdentamalla määrärahoja uudelleen vuoden 2026 talousarvion rahoituskehyksen sisällä. Toiminnasta pois jääviä tai muutoin vapautuvia kustannuksia on voitu kohdentaa uusiin ja kasvaviin kustannustarpeisiin. Näin ollen muista tunnistetuista kustannustarpeista ei esitetä aiheutuvan lisärahoitustarvetta kunnille. Lapin liitossa pyritään edelleen toimintavuonna 2027 tiukkaan ja tarkoituksenmukaiseen talouden hallintaan.

Toimintasuunnitelma:

Toimintasuunnitelmassa on esitetty Lapin liiton toiminnan strategiset painopisteet vuosille 2027-2029. Maakuntavaltuusto hyväksyy strategisen painopisteet osana toimintasuunnitelman ja talousarvion hyväksymistä. Lisäksi toimintasuunnitelmassa on esitetty liiton toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2027 sekä niiden toteuttamiseksi eri tulosalueille osoitetut henkilöstö- ja talousresurssit.

Talousarvio- ja toimintasuunnitelma sisältää myös Lapin liiton henkilöstösuunnitelman vuosille 2027-2029. Henkilöstösuunnitelma pohjautuu edellisvuoden henkilöstösuunnitelmaan huomioiden tarvittavat henkilöstöön liittyvät päivitystarpeeet sekä työhyvinvointikyselyssä ja yhteistoimintaryhmässä vuonna 2026 esille tulleita kehittämiskohteita ja tavoitteita.

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Takkula Hannu Lapin liitto

Päätösesitys

Maakuntahallitus päättää

- esittää maakuntavaltuustolle hyväksyttäväksi liitteen mukaisen Lapin liiton talousarvion ja toimintasuunnitelman vuodelle 2027 sekä taloussuunnitelman vuosille 2028-2029,
- valtuuttaa Lapin liiton viraston tekemään toimintasuunnitelmaan teknisiä ja visuaalisia muutoksia,
- esittää maakuntavaltuustolle vahvistettavaksi kuntien maksuosuudet vuodelle 2027,
- esittää maakuntavaltuuston vahvistettavaksi maksuosuuksien ennakot perittäviksi kunnilta neljässä erässä: 15.1., 15.4., 15.7. ja 15.10. sekä
- esittää maakuntavaltuuston vahvistettavaksi maksun viivästyessä perittäväksi korkolain 4 §:n 1 momentin mukaista viivästyskorkoa.

Päätös